

PRZYNASZAĆ (27) *vb impf*

przynaszać (27), [**przynoszać**].

Inf z tekstu nieoznaczającego pochyleni; w pozostałych formach pierwsze a pochyłone (w tym 1 r. błędne znakowanie); w przynosząc o prawdopodobnie jasne (tak w nosić).

inf przynaszać (1). ◇ praes 1 sg przynászãm (2). ◇ 3 sg przynászã (11). ◇ 1 pl przynászãm (1). ◇ 2 pl przynászãcie (1). ◇ 3 pl przynászają (4). ◇ praet 3 sg f przynászała (1). ◇ 3 pl m pers przynászali (2). subst przynászały (1). ◇ imp 2 pl przynászãjcie (2). ◇ 3 pl niechãj przynászają (1). ◇ [impers praet przynászãno. ◇ part praes act przynászając.]

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w. (dwa z niżej notowanych przykładów).

1. *Niosąc (możliwe też: wioząc) przybywać dokądś, mając z sobą coś, rzadko: kogoś; dostarczać na określone miejsce, aby (po)dać komuś lub gdzieś umieścić; afferre Vulg, PolAnt (11) : Y obwołano w ludzie y w Ieruzálem áby znofzono Pánu podátek [...]. A byli temu rádži wšyřcy przednieyřzy y wřzytek lud/ á przynászãli y kłãdli do oney Skrzynie *BibRadz 2.Par 24/10.**

[*przynaszać kogo [= niemowlęta]: Dzieci iák fie vrodzã do rzék [na brzeg rzeki] przynászami [ad flumina primum deferimus IX 604]/ A lodem y wodãmi ich ciãłã ftwãrdzamy *VergKoch 264 (Linde).*]*

przynaszać co (1): [Wokabul 1539 X4 cf przynaszać dokąd]. Cf przynaszać co czym.

*przynaszać co czym (1): (marg) Mořty ná dobywãnie zamkow. (-) Tãkierz mořty [...] przynászãią folgãmi [= dźwigniami] pod mury kiedy nie może pożyć murow/ álbo kopãniem álbo řtrzelbã *BielSpr 63v.**

*przynaszać czego czym (1): ministratorii urceoli, Naczynie wodne którym wody przynászãją. *Mącz 222c.**

*przynaszać dokąd (1): *BielSpr 63v;* [niemożemy dořtãć żadney zwierzyny/ chłopi nieprzynořãią nic ná targ też żadnych ptakow *Wokabul 1539 X4; VergKoch 264 (Linde).*]*

a. *Podawać do natychmiastowego spożycia, podawać do stołu (4) :*

*przynaszać czego (2): Wřzelki prawi [Ewangelia ř. Jana] gořpodarz pirwey gořciem dobre picie podawa/ á gdy řobie podprijã tedy podleřzego każe przynászãc etc. *GlabGad G. Cf Zwrot.**

*przynaszać co komu (2): *MiechGlab [90]; LubPs hhv;* [pełne miřy nam przynászãno *BusLic 22v.*]*

*przynaszać na czym (1): Ná kłiãżęcym naczyniu mářło mu przynászãłã. *LubPs hhv.**

*przynaszać dokąd (2): Stawiali też przy onych ognikach pudła [z karmiã] [...], takiez y miody na ognikã lali, mnimaiãc aby duřze vmarřlych miały onego wřzytkiego pożyćwãc czo oni řpalili, abo w noci przichodãc [!] mieli ielć to czo im tam przynászãli [*nocte venirent escaque se exsaciarent*]. *MiechGlab [90]. Cf Zwrot.**

*Zwrot: »przynaszać [do stołu], [czego] na stoł« [szyk zmienny] (1): Rořkaz pãnie czelãdži/ Niechay ná řtół dobręgo winã przynászãią *KochPieř 10;* [Nieprzynořã iuz nigdy do řtołu/ iãko pirwey przynořãłã. Sie tret nu nicht mehr zũm tiřch/ wie fie hat vor gethan. *Wokabul 1539 N5v.*]*

b. *Przybywać z darem; tu: z ofiarã Bogu (3) :*

*Zwoty: »przynaszać dary ([komu])« = afferre munera Vulg [szyk zmienny] (2): Sluby czyńcie y pełńcie ie Pãnu Bogu wãřfemu: wřřyřcy ktorzy około niego przynászãcie dãry. *Leop Ps 75/12 [przekład tego samego tekstu] KochPs 113.**

»przynaszać Panu« (1): Znamięnité dáry przynafzayćie: Pánu *KochPs* 113.

Przen [co przed kogo] (1) : Więc nie báránem/ ani wołem go błagayćie/ Ale przedeń funnienié czyfté przynafzayćie *KochPs* 6.

c. *Doręczać pisma do rozpatrzenia [co przed kogo]* (1) : nie to [*się w Polsce dzieje*], co prawa a wolności nasze uczą, ale co moc czyja swowolnie zechce, a co się łakomstwu czyjemu podoba. O czym wiele i od nas na każdym sejmie publice wiedzieć raczycie, bo już i na piśmiech wolumina wielkie tego przed Pana swego i przed WM przynaszamy *Diar* 33.

2. *Przekazywać jakąś treść słowami [co]* (2) :

a. *Mówić komuś, informować kogoś o czymś [do kogo]* (1) : W przyjaciółu się kochay/ i każdą przestrogę Wdzięcznie od niego przyjmuy/ bo śmieie rzec mogę/ Krolowie inśzych rzeczy wśzech obfitość maią/ Samey prawdi tam do nich namniey przynafzaią. *KochSat* C.

b. *Przekazywać słowa boże [podmiotem jest tekst]* (1) :

Zwoty: »w sobie przynaszać« (1): którą [*prawdziwą światłość*] w łobie ty święte księgi światu przynafzaią *BibRadz* *5.

»światu przynaszać« (1): *BibRadz* *5 *cf* »w sobie przynaszać«.

3. *Powodować, sprawiać [co]* (10) : Czokolwiek łobie wymyślisz aby to pewnie zachował á nie wiele mowił bo to nienawić przynafza. *BielŻyw* 15; á dwie śmierci człowiecze są. iedna którą przyrodzenie przynafza, á druga którą czynią cznoty *BielŻyw* 81, 15, 102, 169; *BibRadz* II 44c *margin.*

przynaszać komu (2): [gdy Kometá łzkodliwéy więc mocy Stráźnie błýczy/ álbo psia gwiazdá w ogniu łrogim Gdy náftawa/ ách oná mdłym ludziom vbogim/ Gorączki y niemocy przynafza okrutne [*sitim morbosque ferens mortalibus aegris* X 274] *VergKoch* 283.] *Cf* [»pomoc przynaszać«], »pożytek przynaszać«.

Zwoty: [»pomoc przynaszać [komu]«: który [*Chorebus*] tam ná on czas z przygody Do Troiéy przybył wielką miłością goráiąc/ Ku Kálfándrze/ á łwoię pomoc przynafzáiąc Priámowi y Troiéy [*auxilium Priamo Phrygibusque ferebat* II 344] *VergKoch* 46.]

»pożytek przynaszać [komu]« (2): Wielki tedy pożytek czytanie hiłthoriy przynafza wśzytkim ná świecie *BielKron* 333v, 390v.

»skutki przynaszać« (1): Ktore złączenie Plánetow iáko łye rzadko trafia/ ták też łkutki dziwne rádo przynafza/ iákich łye tam thego roku łpodziewać trzebá. *LeovPrzep* H3v.

»z sobą przynaszać« (1): Nie iest to łzczęście ktore złobą nędzę przynafza. *BielŻyw* 128.

4. *Dawać, zsyłać, udzielać [co]* (1) : Abowiem miłoliernýc y dobrotliwy iest Pan/ [...] ktory y odpufzcza grzechy/ y przynafza wybáwienie czáfu vtrápienia [*liberat in tempore tribulationis*]. *BibRadz Eccli* 2/12[13].

5. *Obradzać, wydawać plon [co]* (1) :

Zwrot: »owoce przynaszać« (1): Ale każdy w pokoiu orał łwą ziemię/ á ona theż zboża łwe y drzewá polne owoce łwe przynafzáły [*terra autem dabat fructos suos et ligna camporum fructum suum*]. *BibRadz 1.Mach* 14/8.

6. [Być tym, z czego można otrzymać produkt żywnościowy:

Zwrot: »mleka przynaszać«: Kozy zówżze świeżego mleka przynaszaią/ Bo fię w pułzczey Orkifzu dobrze náiadaią. KmitaŁów D4.]

*** Bez wystarczającego kontekstu (2) : Apporto, affero: cui contrarium asporto – Przinaszam. Calep 84b, 39a.

Formacje współrdzenne cf 1. NIEŚĆ.

*Cf **PRZYNASZANY***

ZCh